

Transkutaanisen bilirubiinimittauksen luotettavuus keskosilla

Transkutaaninen bilirubiinimittaus on luotettava mittaustapa myös ennenaikaisena syntyneillä lapsilla, toteavat kanadalaisutkijat tuoreessa katsausartikkelissaan.

Katsaukseen otettiin 22 tutkimusta, joissa verrattiin transkutaanisesti mitattuja bilirubiiniarvoja seerumin bilirubiiniarvoon ennen 37. kypsyysviikolla syntyneillä lapsilla. Mittauspareja oli yhteensä 3527. Transkutaanisena mittauslaitteena oli käytetty joko JM103- tai BiliCheck-laitetta. Mittaustulokset olivat varsin yhteneviä sekä koko ennenaikaisena syntyneiden ryhmässä että alle 32-viikkoisena syntyneiden alaryhmässä. Tutkijat toteavatkin, että transkutaanista bilirubiinimittausta käyttämällä voitaisiin vähentää verinäytteiden ottoa ennenaikaisilla lapsilla. (Nagar G ym. Pediatrics, julkaistu verkossa 14.10.2013)

Lastenlääkärien suhtautuminen rokottamatta jättämiseen

Nykyään yhä useammat vanhemmat päättävät jättää lapsensa rokottamatta. Israelilaisutkijat selvittivät lastenlääkärien asenteita ja mielipiteitä lapsensa rokottamisen kieltäviä vanhempia kohtaan sekä rokotuskiellon vaikutusta hoitosuhteeseen.

Sähköisesti toteutettuun kyselyyn vastasi 376 lastenlääkärinä. Yli 90 % vastaajista oli sitä mieltä, että rokottaminen hyödyttää sekä lasta itseään että yhteisöä. Neljä viidestä vastaajasta katsoi, että rokotuksen kieltävät vanhemmat toimivat vastuuttomasti hyödyntäen laumaimmuneettia ja

70 % suhtautui negatiivisesti vanhempia kohtaan. Näistä mielipiteistä huolimatta vastaajista yli kolmasosan mielestä vanhemmilla on oikeus kieltää lapsensa rokottaminen. Vain 1,8 % vastaajista kieltäytyisi hoitamasta lasta, jonka vanhemmat ovat kieltäneet rokottamisen. (Maaayan-Metzger A ym. Acta Paediatr 2013;1021186)

Synnytystä edeltävän kortikosteroidihoidon uusiminen – hyötyä vai haittaa?

Kanadalaisessa monikeskustutkimuksessa selvitettiin synnytystä edeltävän kortikosteroidihoidon uusimisen pitkäaikaisvaikutuksia lapseen. Alun perin 1858 alle 33. viikolla raskaana olevaa, ensimmäisen kortikosteroidihoidon jo saanutta synnyttäjää satunnaistettiin saamaan kahden viikon välein joko lihaksen lumelääkettä tai beetametasonia. Hoito lopetettiin viimeistään 33. raskausviikon täytyttyä. Enimmillään kortikosteroidihoito uusittiin neljästi ennen lapsen syntymää. Yksi neljäsosa molempien ryhmien lapsista oli kuollut tai vammautunut (cp-vamma, näkö tai kuulovamma, neurokognitiivinen toimintakyky alentunut) viiden vuoden iässä tutkittuna. Lasten pituuden- ja painon kehityksessä, päänympäryksessä, verenpaineessa, älykkyydessä tai kognitiivisissa taidoissa ei myöskään ryhmien välillä todettu eroja. (Asztalos EV ym. JAMA Pediatr, julkaistu verkossa 14.10.2013)

Hypotermian riskitekijät ennenaikaisilla

Yksinkertaisilla toimenpiteillä, kuten pitämällä synnytyshuoneen lämpötila riittävän korkeana, huolehtimalla

äidin kehon lämmöstä, kapaloimalla vastasyntynyt muovipussiin, laittamalla hänelle myssy päähän ja käyttämällä lämmitettyjä hengityskaasuja pystytään vähentämään ennenaikaisena syntyneiden lasten hypotermiaa ja kuolleisuutta. Tähän päätyivät brasilialaiskollegamme etenevässä monikeskustutkimuksessaan.

Tutkimukseen osallistui 1764 alle 34 viikon kypsyysikässä syntyneitä lasta. Hypotermian kainalolämpö alle 36 °C todettiin 44 %:lla vastasyntyneistä viiden minuutin iässä mitattuna ja 51 %:lla teho-osastolle tullessa. Hypotermian riskitekijöiksi viiden minuutin iässä todettiin synnytyshuoneen lämpötila alle 25 °C, alle 32 viikon kypsyysikä, äidin hypotermia ja kohonnut verenpaine. Osastolle tulovaiheen hypotermian riskitekijöinä oli synnytyshuoneen lämpötilan ja äidin kohonneen verenpaineen lisäksi hypotermia viiden minuutin iässä ja lämmittämättömien hengityskaasujen käyttö. Kapaloiminen muovipussiin ja pään peittäminen myssyllä suojasi vastasyntyneitä hypotermialta.

Vastasyntyneiden kuolleisuus kauden vuorokauden ikään mennessä oli 6 %. Osastolle tulovaiheen hypotermia 1,6-kertaisti varhaisen kuoleman riskin. (de Almeida MFB ym. J Pediatr, julkaistu verkossa 6.11.2013)

RIITTA OJALA
TAYS